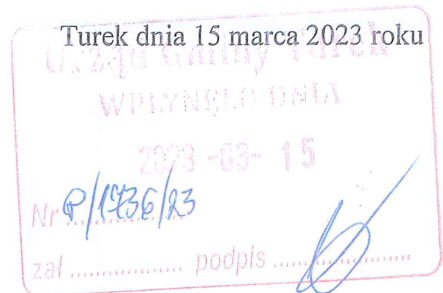

GOPS-052-61/2023

Przewodniczący

Rady Gminy

Turek

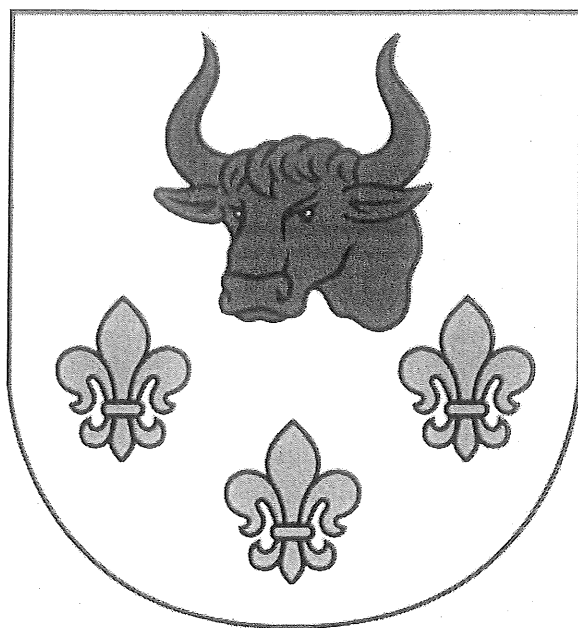
02-06/15 MAR. 2023

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021r. poz.2268 ze zm.) Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Z poważaniem

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turku

mgr Marcin Rosiakowski

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Turku
za rok 2022**

Zgodnie z art. 110 ust 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021r. , poz 2268 z późn. zm.), **Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka.** Podstawę gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy opracowany na każdy rok finansowy.

Przedmiotem działań Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, jak również wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Za misję Ośrodka można uznać dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Misja ma wpływ na działania podejmowane w obszarze życia społecznego oraz wprowadzanie rozwiązań, które zmierzają do likwidowania problemów mieszkańców i tworzenia możliwości ich rozwoju. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku, podobnie jak każdy inny OPS w Polsce jest pierwszym miejscem, w którym wsparcia szukają rodziny i osoby potrzebujące pomocy. Ośrodek wspierając osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych z jednej strony dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, z drugiej stosuje zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie zasobów rodziny, jej potencjału i aktywności

Oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje też zadania wynikające między innymi: z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o ustanowieniu wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”, rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wypełniając swoje zadania Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje się zasadami równości, pomocniczości, solidarności, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Akty prawne, na podstawie których Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował szeroki zakres zadań w 2022 r.:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021r. , poz 2268 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz.1634 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 615 tj.),
5. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
6. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 877 z późn. zm.),

7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz.821 z późn. zm.),
8. Ustawa z 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1577 ze zmianami),
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 685),
11. Ustawa z dnia z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 z późn. zm.),
12. Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego w oparciu o wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 –2023 (M.P z 2018 r., poz.1007),
13. Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 423 z późn. zm.),
14. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2354 z późn. zm.),
15. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz.1327 t.j.),
16. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.),
17. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.),
18. z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 217 z późn. zm.),
19. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 1282 z późn. zm.),
20. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 289 z późn.zm.),
21. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. 2021 r., poz.1129 z późn.zm.),
22. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1329 z późn.zm.),
23. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (t.j. Dz. U. 2015 r., poz. 1705 z późn.zm.),
24. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 291 z późn.zm.),
25. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 1781 t.j.),
26. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 202 r., poz. 2000 t.j..),
27. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie dużej rodziny (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 1744 t.j..),
28. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966r o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1427 z późn.zm.),
29. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 2021 z późn.zm.),
30. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 prawo energetyczne (t.j. Dz. U. 2022r., poz. 1385 z późn. zm.),
31. Szereg innych ustaw i aktów wykonawczych regulujących tematykę pomocy społecznej.

Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynosił w 2022 r. 21 387 823,68 zł z czego:

- 1. zadania własne – 10 143 645,91 zł**
- 2. zadania zlecone – 11 244 177,77 zł**

I. Do zadań własnych gminy należy szczególnie :

Ze świadczeń pomocy społecznej mogą korzystać osoby i rodziny w których spełnione jest kryterium dochodowe określone w art.8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej:

- 1. osoba samotnie gospodarująca, której dochód nie przekracza – 776, 00 zł**
- 2. rodzina, której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza – 600, 00 zł**

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przyczyn powodującej trudną sytuację rodziny takich jak (art. 7 ustawy o pomocy społecznej): ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2022 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Turku przyznano pomoc bez względu na rodzaj, formę i źródło finansowania dla 296 osób i ich rodzin, w tym 805 świadczeń w formie: zasiłku stałego, zasiłku okresowego, celowych zasiłków pieniężnych z przeznaczeniem na różne rodzaje potrzeb, ubezpieczeń zdrowotnych dla uprawnionych.

Ponadto wielu rodzinom udzielono pomocy w formie porad oraz pracy socjalnej.

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy przez Ośrodek było: bezrobocie- 28 osób, długotrwała lub ciężka choroba – pomoc dla 46 osób, niepełnosprawność – 42, wielodzietność – 36, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 23, bezrobocie - 28, ubóstwo – 14, bezdomność- 5, potrzeba ochrony macierzyństwa - 37, zdarzenie losowe – 15, sytuacja kryzysowa – 15, klęska żywiołowa lub ekologiczna - 7.

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego: osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W 2022 r. pomocą w tej formie zostały objętych 29 osób, wypłacono 92 świadczenia na kwotę 59.719,90 zł.

2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, celowych specjalnych

Zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym przyznawanym na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej, osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Na podstawie art. 40 ustawy o pomocy społecznej osobie albo rodzinie może być przyznany zasiłek celowy niezależnie od dochodu i bez obowiązku zwrotu w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego.

Pomocą w formie zasiłku celowego w 2022 r. zostało objętych 68 osób, wypłacono 112 świadczeń, na kwotę 53.320.00 zł.

3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli Jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej oraz pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli Jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Od osób, które pobierają zasiłek stały opłacane są składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W 2022 roku pomocą w tej formie zostało objęte 17 osób, 184 świadczeń na kwotę 123.651,88 zł.

4. Zapewnienie posiłku oraz dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku realizował wieloletni rządowy program w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2018 – 2023. Świadczeniem tym w 2022 roku objętych zostało 175 uczniów szkół podstawowych, przedszkoli oraz uczniów szkół średnich.

Środki z w/w programu przeznaczono częściowo na wypłatę zasiłków pieniężnych z przeznaczeniem na zakup żywności.

Łącznie na dożywianie w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 roku wydano kwotę 130.385,30 zł z tego ze środków własnych 26.145,06 zł oraz 104.240,24 zł dotacji.

5. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być również przyznane osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację, oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Do Środowiskowych Domów Samopomocy uczęszczało w 2022 roku 12 osób z terenu Gminy Turek. Pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady okresowe na potrzeby osób uczęszczających do Środowiskowych Domów Samopomocy.

6. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku realizował program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

Przedmiotem programu jest zapewnienie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, mającą na celu pomoc uczestnikom Programu w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

1. dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego,

Program ma także zapewniać:

1. możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym;
2. ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia;
3. przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych;

4. zwiększenie wsparcia świadczonego przez asystentów ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (ASPE) w zakresie wsparcia niepełnosprawnych uczniów, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Pomocą w formie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej objęte były 4 osoby niepełnosprawne. Program był w całości finansowany przez MPRiPS. a jego koszt wyniósł 86 543,96 zł.

7. Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej, ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Dofinansowywano koszt pobytu 10 mieszkańców gminy w Domach Pomocy Społecznej na kwotę 334.434,68 zł.

8. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminie należy wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Pracownicy socjalni prowadzą postępowania w celu wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osoby nieubezpieczonej w myśl zapisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Prawo do świadczeń przyznawane jest na okres 90 dni, na wniosek świadczeniobiorcy - od dnia złożenia wniosku, bądź na wniosek świadczeniodawcy - od dnia udzielenia świadczenia osobie przyjętej do Szpitala w trybie nagłym. Decyzja wydawana jest po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i potwierdzeniu, że osoba spełnia kryterium dochodowe określone w art.8 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W 2022 r. przeprowadzono 7 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych w przedmiotowej sprawie.

9. Schronienie

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej

W 2022r. wydano 3 decyzje kierujące osoby bezdomne do schroniska. Koszt pobytu bezdomnych w schroniskach to 13.509,50 zł.

10. Wsparcie rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2025. Cel główny Programu to pomoc dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Turek w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo - wychowawczych.

W przypadku gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie. Rodziny przeżywające trudności do pracy z asystentem rodziny mogą zostać również zobligowane przez Sąd.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku zatrudniał jednego asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy, objętych pomocą zostało 11 rodzin.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r., art. 191 ustawy nakłada na gminy obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w rodzinnym domu dziecka, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. W myśl obowiązujących od 1 stycznia 2012 r. przepisów, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- b) **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- c) **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2022 roku gmina współfinansowała koszty pobytu w pieczy zastępczej 5 dzieciom umieszczonym w spokrewnionych rodzinach zastępczych w łącznej kwocie 13.869,142 zł.

11. Przeciwdziałanie przemocy - Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Turek to grupa specjalistów reprezentujących różne służby i instytucje, powołana do realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Terenie Gminy Turek, opracowanym w oparciu o przepisy *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz założenia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do jego zadań należy w szczególności:

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

1. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
2. policji,
3. oświaty,
4. ochrony zdrowia,
5. organizacji pozarządowych,
6. kuratorów sądowych.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić również prokuratorzy i przedstawiciele podmiotów innych niż określone w ust. 2, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wymienione działania prowadzone są w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

Zadaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2022 r. zwołano 4 posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego oraz 10 posiedzeń grup roboczych oraz prowadzono 12 Niebieskich Kart.

12. Praca socjalna

Jednym z głównych świadczeń niepieniężnych, realizowanych przez Ośrodek jest praca socjalna. Praca socjalna, świadczona na rzecz osób i rodzin, ma na celu wzmocnienie ich kompetencji społecznych oraz poprawę funkcjonowania w środowisku lokalnym. Prowadzona jest w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turku oraz społeczności lokalnej. Krąg odbiorców jest bardzo szeroki, gdyż praca socjalna świadczona jest niezależnie od sytuacji dochodowej rodziny, a pomoc taką otrzymuje każda rodzina, która zgłasza takie oczekiwanie. Na bieżąco rozpoznawane są potrzeby mieszkańców i udzielana jest im pomoc zgodna z możliwościami Ośrodka. Podejmowana jest także współpraca z innymi organizacjami społecznymi i pozarządowymi na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pracownicy socjalni udzielają osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy. Pracownicy udzielają licznych porad i wskazówek w zakresie codziennego

funkcjonowania, w tym dotyczących ubioru dostosowanego do pory roku, zdrowego odżywiania, korzystania z pomocy medycznej. Różnicowanie potrzeb mieszkańców i ustalanie planu pomocy odbywa się podczas przeprowadzanych wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania, które stanowią również podstawę do wydania decyzji administracyjnej o przyznaniu pomocy. Żadna ze zgłaszających się o pomoc osób nie pozostała bez pomocy, która udzielana była stosownie do możliwości finansowych i prawnych Ośrodka.

W 2022 roku pracą socjalną objęto 600 rodzin, liczba osób w tych rodzinach wynosiła 1300.

13. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. W dniu 1 stycznia 2019 r. weszła w życie istotna zmiana w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1744, z późn. zm.) – od tego dnia o przyznanie Karty Dużej Rodziny mogą ubiegać się nie tylko członkowie rodzin, w których w chwili składania wniosku co najmniej troje dzieci spełnia warunki ustawy, ale również rodzice i małżonkowie rodziców, którzy mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na wiek tych dzieci w chwili składania wniosku.

W 2022 r. wydano 330 kart dużej rodziny tradycyjnych 331 kart dużej rodziny w formie elektronicznej.

14. Gminna Karta Dużej Rodziny

Rodziny wielodzietne zamieszkałe na terenie Gminy Turek, posiadające Kartę Dużej Rodziny, przyznaną na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 z późn. zm.) mogą otrzymać „Kartę Dużej Rodziny Gminy Turek”.

Program uprawnia do korzystania na zasadach preferencyjnego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności zaoferowanych przez podmioty, które potwierdziły deklarację włączenia się do współpracy w zakresie realizacji Programu na podstawie umów podpisanych z Gminą Turek.

W 2022 roku wydano 561 Kart Dużej Rodziny Gminy Turek

15. Klęska żywiołowa lub ekologiczna

W dniu 17.02.2022r. na skutek ekstremalnych zjawisk atmosferycznych na terenie gminy Turek uszkodzonych zostało kilkadziesiąt budynków mieszkalnych i gospodarczych. Art. 40ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. mówi, że zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek ten może być przyznany bezzwrotnie, niezależnie od dochodów poszkodowanych osób i rodzin. W wyniku nawałnicy zostało uszkodzonych:

- budynków mieszkalnych : 14

- budynków inwentarskich: 7

Wojewoda zatwierdził wypłatę powyższych zasiłków na odbudowę budynków mieszkalnych na kwotę **87.411,95 zł** a także budynków inwentarskich na kwotę **114.000,00 zł**.

16. Pomoc dla obywatela Ukrainy

W związku z konfliktem zbrojnym (24 luty 2022r.) na terytorium Ukrainy, obywatele tego państwa, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa została udzielona pomoc :

- dożywianie dzieci w formie ciepłego posiłku w szkole: 19 osób dofinansowano na kwotę 3.142,60 zł

- jednorazowego świadczenia pieniężnego w kwocie 300: przyznano decyzją dla 174 osób, na kwotę 52.200,00 zł.

II. Do zadań zleconych gminy należy szczególnie:

1. Realizacja świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia rodzinne są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. System świadczeń rodzinnych jest wsparciem dla rodzin o niższych dochodach w wychowaniu dzieci oraz w sytuacji, kiedy w rodzinie znajduje się osoba niepełnosprawna wymagająca opieki i pomocy. Obecnie, gdy rodzina przekracza kryterium dochodowe w przeliczeniu na jednego członka rodziny 674 zł lub dla rodziny z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniem niepełnosprawności umiarkowanym, albo znacznym kryterium to wynosi 764 zł. Od 1 stycznia 2016 r. obowiązuje zasada „złotówka za złotówkę” co znaczy, że zasiłek rodzinny wraz z dodatkami będzie przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota zasiłku rodzinnego będzie pomniejszana o kwotę przekroczenia.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia, albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek. Świadczenia z funduszu przysługują, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 900 zł. Gminy, przyznając świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego na nowy okres ich wypłaty, po raz pierwszy będą to robić zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”. Dzięki temu rodzice, którzy o niewielką kwotę przekraczają próg dochodowy nie będą całkowicie pozbawieni możliwości uzyskiwania pieniędzy na dzieci, tylko będą one im wypłacane w obniżonej wysokości.

Wyplata świadczeń rodzinnych w 2022r. kształtowała się następująco:

- dla **209** rodzin wypłacono **8069** świadczeń na ogólną kwotę **970.194,0 zł**, były to zasiłki rodzinne i przysługujące do nich dodatki, m.in. z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowania dziecka, wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, dojazdu do szkoły, zamieszkania w bursie lub internacie;
- w ramach systemu „zł za zł” w zasiłkach rodzinnych oraz dodatkach wypłacono **1209** świadczeń na ogólną kwotę **55.676,20 zł**;
- świadczeniem, które od 01.01.2013r. przysługuje zależnie od dochodu (nie może przekroczyć 1 922zł na os. w rodzinie) jest jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, która wynosi **1.000 zł** na jedno dziecko i wypłacana jest jednorazowo rodzicowi dziecka, wypłacono tych świadczeń na kwotę **69.000,00 zł**;
- **261** osób otrzymało zasiłki pielęgnacyjne na kwotę **676.226,00 zł**;
- **64** osoby otrzymały świadczenia pielęgnacyjne na kwotę **1.584,016 zł**. Od tych świadczeń były odprowadzane składki emerytalne i rentowe na kwotę **261.460,00 zł** oraz zdrowotne na kwotę **32.037,00 zł**;
- **2** osoby otrzymywały specjalny zasiłek opiekuńczy w związku z opieką nad osobą dorosłą na kwotę **11.553,00 zł**. Od specjalnego zasiłku opiekuńczego były odprowadzane składki emerytalne i rentowe na kwotę **961,00 zł**.
- dla 20 rodzin wypłacono **289** świadczeń z funduszu alimentacyjnego na ogólną kwotę **130.705,09 zł**;
- dla **1** rodziny wypłacono jednorazowe świadczenie w wysokości **4.000,00zł** w ramach realizacji ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";
- świadczenie rodzicielskie było wypłacane dla **16** osób w ilości **155** świadczeń na ogólna kwotę **137.769,00 zł**.

W 2022r. podejmowano następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- wystosowano wezwania do dłużników celem ustalenia terminu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania od dłużnika oświadczenia majątkowego; wysłano wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych;
- wystosowano wnioski do komorników o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego;
- wysłano informacje do organów właściwych dłużników, dla których Wójt Gminy Turek nie jest organem właściwym;
- przeprowadzono wywiady alimentacyjne i odebrano od dłużników oświadczenia majątkowe;
- uzupełnianie i przekazywanie informacji gospodarczej do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych;
- współpracowanie z komornikiem, policją;

2. Realizacja świadczenia wychowawczego „Programu 500+”

Program Rodzina 500+ to główny instrument polityki rodzinnej realizujący trzy główne cele: poprawa sytuacji demograficznej, redukcja ubóstwa wśród najmłodszych, inwestycja w rodzinę. Program "Rodzina 500+" jest najbardziej znaczącą i realnie odczuwalną pomocą finansową ze strony państwa dla rodzin wychowujących dzieci. W ramach programu "Rodzina 500+" rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia. Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w Programie „Rodzina 500+”, od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

- wypłacono **11.487** świadczeń dla **915** dzieci objętych świadczeniem wychowawczym, co daje kwotę **5.743602,92 zł**.

3. Czyste powietrze - wydawania zaświadczeń.

W związku z opublikowanym Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia GOPS w Turku wydaje zaświadczenia o dochodzie, konieczne do złożenia wniosku o dotację „Czyste powietrze”.

W 2022 roku wydano 105 zaświadczeń.

4. Dodatek Osłonowy

W dniu 17 grudnia 2021r. Sejm przyjął ustawę o dodatku osłonowym jako kluczowy element tarczy antyinflacyjnej mający na celu zniwelować rosnące ceny gazu, energii i żywności. Wysokość dodatku kształtowała się w następujący sposób:

- Jednoosobowe gospodarstwo domowe - 400/500 zł przy założeniu że jej dochód nie przekroczył 2100 złotych,
- Gospodarstwo 2-3 osobowe - 600/750 zł przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- Gospodarstwo 4-5 osobowe - 850 zł/1062,50 zł przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- Gospodarstwo 6 i więcej osobowe - 1150 zł/ 1437,50 zł przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę.

W ramach realizacji Ustawy o dodatku osłonowym (Dz. U. 2023 poz.169) przyjętych zostało **1540** wniosków a łączna kwota wypłat wyniosła **6.954. 000,00zł**.

5. Dodatek węglowy

Dodatek węglowy to jednorazowe świadczenie w wysokości 3 000zł. przysługujące gospodarstwu domowemu, którego główne źródło ogrzewania zasilane jest paliwem stałym (tj. węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego). Dodatek

węglowy przysługuje gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe zasilane jest węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Źródło to musi być wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) do 11 sierpnia 2022 r. Wskazany termin nie dotyczy nowych źródeł ogrzewania, tj. wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do CEEB.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. (Dz. U. 2022r. poz.1692) przyjęto **2940 wniosków**, na podstawie których została wypłacona pomoc w wysokości **6.954,000,00 zł**.

6. Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania innych źródeł ciepła.

Z dniem 15 września 2022r. weszła w życie ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. (Dz. U. 2022, poz. 1967). Ustawa reguluje zasady przyznawania pomocy w formie dodatku który jest wsparciem finansowym w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego wypłacanego dla gospodarstw domowych, dla których główne źródło ciepła zasilane jest: peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy albo skroplonym gazem LPG albo olejem opałowym.

Zgodnie z ustawą przyjętych zostało **438 wniosków**, na podstawie których została wypłacona pomoc w wysokości **584.500,00zł**.

7. Dodatek elektryczny.

W związku z opublikowaniem w dniu 07 października 2022 ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej wprowadzono pomoc dla osób ogrzewających domy energią elektryczną. Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi 1000 zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1500 zł. Aby uzyskać dodatek elektryczny w podwyższonej kwocie, do wniosku należy dołączyć rozliczenie z przedsiębiorstwem energetycznym, potwierdzające zużycie energii elektrycznej w 2021 r. przekraczające 5 MWh. Kolejnym warunkiem koniecznym do otrzymania dodatku elektrycznego jest uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB).

W ramach realizacji ustawy przyjętych zostało **27 wniosków**.

PODSUMOWANIE

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turku jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna - nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mają działać aktywizująco i integrująco na lokalną społeczność.

Ośrodek kontynuuje realizowane zadania i prowadzone działania wynikające z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata), organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej. Bardzo ważna jest realizacja planowanych wydatków, ale również i realizacja inwestycji społecznych, Sektor publiczny w tym GOPS pełni rolę koordynatora, jak i organizatora usług, dlatego też staramy się, aby nasze działania odpowiadały potrzebom jakie diagnozujemy przy wykonywaniu codziennej pracy .

